Обробка інформації в складних організаційних системах

УДК 504.48

DOI: 10.30748/soi.2020.160.03

О.В. Антипіна, А.А. Неділько, Ю.І. Скорін

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця, Харків

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ПРОГНОЗУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Було визначено призначення фінансового аналізу, як дієвого інструменту для підвищення ефективності ведення народного господарства та прийняття виважених управлінських рішень, розглянуті цілі та завдання, галузі застосування фінансового аналізу, особливо було підкреслено, що результати фінансового аналізу дозволяють виявити так звані вразливі місця, що потребують особливої уваги, також були розглянуті методи прогнозування та планування витрат обігу підприємства, був проведений їх порівняльний аналіз, визначені їх недоліки і переваги, особливо було підкреслено, що аналіз динаміки змін основних ціннісних співвідношень є основою фінансового планування, а оцінювання динаміки співвідношення та структури, як доходу, так і витрат дозволить здійснити ефективне прогнозування величини прибутку підприємства, виходячи, при цьому, з завданого обсягу реалізації, тобто було визначено, що фінансовий аналіз у сучасних умовах стає одним з головних елементів управління та прийняття господарських рішень.

Ключові слова: фінансовий аналіз, підвищення ефективності, управлінські рішення, методи прогнозування та планування витрат, аналіз динаміки змін ціннісних співвідношень, оцінювання динаміки співвідношення та структури, прогнозування величини прибутку підприємства, завданий обсяг реалізації, елемент управління та прийняття господарських рішень, планово-нормативні дані, матеріали бухгалтерського обліку, матеріали оперативного обліку, збут товарів, просуванням в сфері обігу, факторно-аналітичний метод оцінки, метод прямих техніко-економічних розрахунків, метод імітаційного моделювання, метод оптимального моделювання, метод економіко-математичного моделювання.

Вступ

В теперішній час та в умовах значної глобалізації світової економіки, розвитку господарської самостійності вітчизняних підприємств суттєвого значення набуває проведення якісного і своєчасного аналізу фінансового стану торговельного підприємства, а саме: його платоспроможності і фінансової стійкості та, як висновок: пошук шляхів зміцнення та підвищення його фінансової стабільності.

У зв'язку з переходом вітчизняної економіки на засади ринку, реформуванням багатьох галузей господарювання, проведенням приватизації, розвитком різноманітних форм власності, а саме тих, що засновані на приватній власності, виникає нагальна потреба у проведенні оперативного, чіткого, комплексного економічного аналізу на усіх рівнях, як управління, так і господарювання.

Особливе місце при цьому відводиться саме економічному аналізу, зокрема його теоретичній складовій, яка ґрунтується на самих сучасних ринкових методиках, підходах, на використанні досвіду, як вітчизняного, так і зарубіжного, у врахуванні змін в організації обліку, як бухгалтерського, так і

статистичного, у врахуванні змін в звітності, з метою створення дієвого інструменту для підвищення ефективності ведення народного господарства [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У роботі [1] проведено дослідження теорії та надано визначення економічному аналізу на всіх рівнях управління і господарювання, також наведена класифікація економічного аналізу за характером проведення й охопленням питань.

У роботі [2] підкреслено, що фінансовий аналіз являє собою метод оцінки ретроспективного і перспективного фінансового стану господарюючого суб'єкта на основі вивчення залежності і динаміки показників фінансової інформації, також окреслені можливості фінансового аналізу під час оцінювання стану підприємства тощо, крім того визначена методика та інструментарій сучасного фінансового аналізу.

У роботах [3–4] розглянуті питання щодо прогнозування і планування витрат обертання торгового підприємства, дано визначення прогнозуванню витрат, визначені етапи процесу прогнозування витрат обігу тощо.

У роботах [5–15] описано методи та засоби прогнозування економічних показників торгового підприємства, проведено порівняльний їх аналіз та розглянуті питання щодо організації і методики економічного аналізу на всіх рівнях управління і господарювання.

Виклад основного матеріалу

За охопленням питань й характером реалізації економічний аналіз поділяють на управлінський та фінансовий, що є обумовленим існуванням управлінського і фінансового обліку.

У залежності від призначення результатів і глибини дослідження економічного аналізу він поділяється на такі види [1; 8]:

- загальноекономічний;
- техніко-економічний;
- функціонально-вартісний.

Техніко-економічний аналіз є, в основному, внутрішньогосподарським аналізом. Під час проведення техніко-економічного аналізу проводять дослідження виробничої діяльності усіх структурних підрозділів підприємства.

Джерелом необхідної інформації для такого аналізу виступають:

- планово-нормативні дані;
- матеріали бухгалтерського обліку;
- матеріали оперативного обліку тощо.

Наприкінці, на підставі результатів проведеного техніко-економічного аналізу приймаються важливі і суттєві управлінські та господарські рішення.

Слід особо підкреслити, що з часом роль техніко-економічного аналізу зростає, тому що головні показники, які характеризують ефективність, якість організації виробництва, розраховують і планують саме підприємства самостійно. Тому й виникає потреба в незалежному і ретельному аналізі та якісному обґрунтуванні техніко-економічних показників.

В умовах сучасних ринкових відносин техніко-економічний аналіз фінансового стану торговельного підприємства сприяє:

- покращенню стану управління виробництвом;
- зміцненню економічних показників підприємства;
- здійсненню поставлених цілей і планів;
- значному підвищенню ефективності діяльності підприємства.

На цій основі забезпечується підвищення ефективності як окремих галузей народного господарства, так і всього народно-господарського комплексу.

Таким чином, найважливішого значення набуває здійснення своєчасної та об'єктивної оцінки фінансового стану торговельного підприємства, що дозволить забезпечити у майбутньому значне під-

вищення прибутку підприємства, яке може бути реалізоване лише на підставі об'єктивного й своєчасного аналізу фінансового стану торговельного підприємства.

Проведений аналіз свідчить про те, що у економічних умовах сучасності діяльність кожного господарюючого суб'єкта, а у нашому випадку, саме торговельного підприємства, є предметом уваги достатньо великого кола осіб та організацій, тобто учасників ринкових відносин, які є зацікавленими у результатах його функціонування [2; 9].

З урахуванням доступної їм обліково-економічної інформації вони повинні провести оцінювання фінансового становища торговельного підприємства.

Теперішнього часу для цього існує певний інструментарій, але головним інструментом для оцінювання фінансового становища торговельного підприємства є фінансовий аналіз, який дозволяє здійснити об'єктивне оцінювання внутрішніх і зовнішніх відносин об'єкта, який аналізується, а потім за результатами проведеного аналізу прийняти виважені й обґрунтовані рішення.

Фінансовий аналіз являє собою метод оцінювання, як ретроспективного, тобто минулого, так і перспективного, тобто майбутнього фінансового стану торговельного підприємства завдяки вивченню динаміки змін та залежності показників фінансової інформації.

Одним з головних завдань фінансового аналізу є зниження певної невизначеності, яка пов'язана з прийняттям економічних рішень, що орієнтовані у майбутнє [2; 12].

Фінансовий аналіз дозволяє:

- здійснити об'єктивне оцінювання фінансового стану торговельного підприємства, його ділової активності та ефективності та фінансових результатів його діяльності;
- обґрунтувати і підготувати певні управлінські рішення у галузі фінансів;
- виявити причини і чинники, щоб досягти певного стану й одержати певні результати;
- оцінити ступінь підприємницького ризику;
- оцінити ступінь обґрунтованості політики розподілу і використання прибутку;
- провести аналіз доцільності вибору інвестицій;
- виявити та мобілізувати резерви, спрямовані на поліпшення фінансового стану торговельного підприємства й досягнення певних фінансових результатів, з метою підвищити результати господарської діяльності підприємства.

Таким чином, фінансовий аналіз у широкому сенсі може бути застосованим:

- у якості інструменту, який забезпечує обґрунтування, як довгострокових, так і короткострокових економічних рішень;

- у якості інструменту оцінювання доцільності інвестицій;
- у якості засобу для оцінювання якості й майстерності управління;
- у якості засобу для прогнозування майбутніх результатів.

На практиці, фінансовий аналіз можна звести до аналізу, який визначає безбитковість підприємства, що залежить наряду, як від обсягу реалізації продукції, так і від обсягу виробництва.

Як правило, подібний аналіз забезпечує:

- можливість визначення критичного обсягу продаж, завдяки якому може бути досягнуте часткове або, навіть, повне перекриття витрат виробництва;
- дотримання належного рівня безпеки;
- оцінювання впливів на прибуток певних витрат;
- планування і прогнозування витрат обертання торгового підприємства тощо.

Витрати обігу є грошовий вираз, у вартісному вираженні, витрат живої і матеріалізованої праці в сфері

товарного обігу для реалізації процесу товарообігу.

Іншими словами, витрати обігу – це витрати, що пов'язані:

- по-перше, зі збутом товарів;
- по-друге, з придбанням товарів;
- по-третє, з їх просуванням в сфері обігу.

Одним із принципів планування і прогнозування витрат є оптимізація їх показників. Зменшення витрат обігу є однією з умов зміцнення та підвищення фінансової стабільності підприємства.

Розроблення прогнозів витрат обертання торгового підприємства забезпечує визначення очікуваних прибутків на певний майбутній термін.

Методи прогнозування – це сукупність прийомів, способів, які дають змогу на підставі аналізу колишніх (ретроспективних) внутрішніх і зовнішніх зв'язків зробити висновки про можливий розвиток економіки у майбутньому.

Класифікація методів економічного прогнозування в залежності від ступеня формалізації наведена на рис. 1.

Рис. 1. Класифікація методів економічного прогнозування

Як правило, процес прогнозування витрат обігу можна поділити на такі етапи [3; 6–15]:

- проведення аналізу і критичного оцінювання показників витрат обігу у взаємозв'язку з кінцевими результатами;
- визначення тенденцій змінювання витрат обігу за загальним обсягом і окремими статтями;
- вивчення частки загальної величини затрат у

доходах від торгової діяльності, а також прогнозування цієї частки і виявлення причин зміни;

- розрахунок впливу факторів на зміни витрат обігу за окремими статтями і загальним обсягом у прогнозованому періоді.

Головними методами планування та прогнозування витрат обігу підприємства є [3–15]:

- дослідно-статистичний метод техніко-

економічних розрахунків, який застосовує та використовує певні норми, нормативи, ліміти тощо;

- метод факторно-аналітичного моделювання;
- метод прямих техніко-економічних розрахунків витрат за статтями, виходячи з базисної величини з урахуванням особливостей формування і тенденцій вимірювань окремих елементів витрат;

- метод імітаційного моделювання;
- метод оптимального моделювання;
- метод економіко-математичного моделювання шляхом визначення впливу основних факторів на рівень розходів за статтями і в цілому на підприємстві.

Проведений аналіз показав, що, наприклад, метод прямих техніко-економічних розрахунків, який, з одного боку, забезпечує отримання найбільш точного результату завдяки мобілізації всіх можливих резервів скорочення обігу витрат, з іншого боку, є методом планування, який визнають найбільш трудомістким.

Тому що кожна окрема стаття витрат обігу підприємства є комплексною, то планові розрахунки проводять окремо за кожним елементом витрат, який включають до певної статті.

Метод прямих техніко-економічних розрахунків планування витрат обігу, в свою чергу, потребує досить значного обсягу різноманітної, а головне, детальної інформації, що приводить до ускладнення процесу практичного застосування методу.

Тому, найбільш поширеним і простим визнають факторно-аналітичний метод оцінки планового розміру витрат підприємства.

Згідно цієї методики, розрахунок витрат обігу за загальною сумою будується на визначенні суми, виходячи з обсягу умовно-постійних витрат, які фактично складаються протягом звітного періоду, урахувавши вплив на їх розмір деяких окремих факторів, що матимуть місце протягом планового періоду, крім того, виходячи з рівня змінних.

Розроблення плану витрат обігу підприємства з використанням економіко-математичних методів базується на встановленні та формалізації певної залежності, що стосується розміру витрат обігу та обсягу окремих факторів.

Завдяки використанню економіко-математичної моделі на плановий період виникає можливість визначення прогнозованого значення витрат

обігу у залежності від зміни факторів або часу.

Якщо маємо справу з багатоваріантними плановими розрахунками витрат обігу, доцільно проводити комп'ютерне імітаційне моделювання.

Так, розроблення варіантів плану витрат обігу на базі зміни окремих факторів, наприклад, розміру основних фондів, або обсягу товарообороту, або чисельності працюючих тощо, було б доцільно проводити за допомогою стандартної функції імітації комп'ютерного імітаційного моделювання.

Під час планування витрат обігу підприємства можна використовувати також і розроблення та реалізацію оптимізаційних задач.

Вирішення цих задач забезпечить оптимальний підбір, наприклад, складу та асортиментної структури товарообороту, ресурсного потенціалу підприємства, що забезпечить мінімізацію витрат обігу або їх дотримання на певному рівні, звісно з урахуванням також і інших існуючих вимог та обмежень [5–15].

Висновки

Таким чином, було визначено призначення фінансового аналізу, як дієвого інструменту для підвищення ефективності ведення народного господарства та прийняття виважених управлінських рішень, розглянуті його цілі та завдання, галузі застосування.

Особо було підкреслено, що результати фінансового аналізу дозволяють виявити так звані вразливі місця, що потребують особливої уваги.

Також були розглянуті методи прогнозування та планування витрат обігу підприємства, був проведений їх порівняльний аналіз, визначені їх недоліки і переваги.

Аналіз динаміки змін основних ціннісних співвідношень є основою фінансового планування. Оцінювання динаміки співвідношення та структури, як доходу, так і витрат дозволить здійснити ефективне прогнозування величини прибутку підприємства, виходячи, при цьому, з завданого обсягу реалізації.

Тому, вищенаведене свідчить про те, що фінансовий аналіз у сучасних умовах стає одним з головних елементів управління та прийняття господарських рішень на всіх рівнях управління і господарювання.

Список літератури

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. Техніко-економічний аналіз [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.nbuv.gov.ua/node/2216>.
2. Фінансовий аналіз діяльності підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: https://pidruchniki.com/1580011943608/finansii/finansoviy_analiz_diyalnosti_pidpriyemstva.
3. Прогнозування і планування витрат обертання торгового підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: https://pidruchniki.com/17530607/ekonomika/prognozuvannya_planuvannya_vitrat_obertannya_torgovogo_pidpriyemstva_zagalnim_obsyagom_okremimi_statyami.

4. Моделювання та інформаційні системи в торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k1243&T=15&lng=1&st=0.
5. Шарапов О.Д. Економічна кібернетика / О.Д. Шарапов. – К.: КНЕУ, 2004. – 231 с.
6. Ніколаєва О.Г. Моделювання економіки / О.Г. Ніколаєва. – Х.: ХДТУБА, 2009. – 76 с.
7. Тринька Л. Економічний аналіз / Л. Тринька, О. Липчанська (Іванчук). – Київ: Алерта, 2013. – 567 с.
8. Попович П.Я. Організація і методологія операційного аналізу / П.Я. Попович. – Т.: Економічна думка, 2010. – 259 с.
9. Ковальчук Т.М. Теорія економічного аналізу / Т.М. Ковальчук. – Чернівці: Рута, 2011. – 543 с.
10. Жукова О.А. Організація і методика економічного аналізу / О.А. Жукова, Л.М. Киш. – Вінниця: Вінницька газета, 2012. – 301 с.
11. Санжаревська І.С. Економічний аналіз: базовий курс для податкового аналітика / І.С. Санжаревська, С.М. Шаповал. – Київ: ДП “СВЦ Міндоходів України”, 2013. – 800 с.
12. Гринів Б.В. Економічний аналіз торговельної діяльності / Б.В. Гринів. – Київ: Центр учбової літератури, 2012. – 392 с.
13. Городянська Л.В. Відтворювані економічні ресурси: теорія та методологія обліку і аналізу / Л.В. Городянська. – Київ: КНЕУ, 2013. – 259 с.
14. Андреева Г.І. Економічний аналіз / Г.І. Андреева. – Київ: Знання, 2008. – 263 с.
15. Болух М.А. Аналіз фінансово-господарської діяльності бюджетних установ / М.А. Болух, А.П. Заросило. – Київ: КНЕУ, 2008. – 342 с.

References

1. The official site of Vernadsky National Library of Ukraine (2019), “*Tekhniko-ekonomichnyy analiz*” [Feasibility analysis], available at: www.nbuv.gov.ua/node/2216 (accessed 28 October 2019).
2. Electronic Resources: finding resources by subject (2019), “*Financovyy analiz diyalnosti pidpriyemstva*” [Financial analysis of enterprise activity], available at: https://pidruchniki.com/1580011943608/finansiv/finansoviy_analiz_diyalnosti_pidpriyemstva (accessed 28 October 2019).
3. Electronic Resources: finding resources by subject (2019), “*Proghnozuvannya i planuvannya vytrat obertannya torghovogo pidpriyemstva*” [Forecasting and planning of trade enterprise rotation costs] available at: https://pidruchniki.com/17530607/ekonomika/proghnozuvannya_planuvannya_vytrat_obertannya_torgovogo_pidpriyemstva_zagalnim_obsyagom_okremimi_statyami.
4. Khmeljnyckijj nacionalnyj universytet (2019), “*Modeljuvannya ta informacijni cyctemy v torghivli*” [Modeling and information systems in trade], available at: http://dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k1243&T=15&lng=1&st=0.
5. Sharapov, O.D. (2004), “*Ekonomichna kibernetika*” [Economic Cybernetics], KNEU, Kyiv, 231 p.
6. Nikolaeva, O.G. (2009), “*Modeljuvannya ekonomiky*” [Modeling the economy], KHDTUBA, Kharkiv, 76 p.
7. Tryn'ka, L. and Lipchanskaya (Ivanchuk), O. (2013), “*Ekonomichnyy analiz*” [Economic Analysis], Alerta, Kyiv, 567 p.
8. Popovich, P.Ya. (2010), “*Orhanizatsiya i metodolohiya operatsynoho analizu*” [Organization and methodology of operational analysis], Ekonomichna dumka, Ternopil, 259 p.
9. Koval'chuk, T.M. (2011), “*Teoriya ekonomichnoho analizu*” [Theory of economic analysis], Ruta, Chernivtsi, 543 p.
10. Zhukova, O.A. and Kysh, L.M. (2012), “*Orhanizatsiya i metodyka ekonomichnoho analizu*” [Organization and methodology of economic analysis], Vinnitsa newspaper, Vinnitsia, 301 p.
11. Sanzharevs'ka, I.S. and Shapoval, S.M. (2013), “*Ekonomichnyy analiz: bazovyy kurs dlya podatkovoho analityka*” [A Basic Course for the Tax Analyst], SE “MIC of the Revenues of Ukraine”, Kyiv, 800 p.
12. Hryniv, B.V. (2012), “*Ekonomichnyy analiz torghovelnjoi diyalnosti*” [Economic analysis of trade activity], Center for Educational Literature, Kyiv, 392 p.
13. Horodyans'ka, L.V. (2013), “*Vidtvoryuvani ekonomichni resursy: teoriya ta metodolohiya obliku i analizu*” [Reproducible economic resources: theory and methodology of accounting and analysis], KNEU, Kyiv, 259 p.
14. Andreyeva, H.I. (2008), “*Ekonomichnyy analiz*” [Economic Analysis], Knowledge, Kyiv, 263 p.
15. Bolyukh, M.A. and Zarosylo, A.P. (2008), “*Analiz finansovo-hospodars'koyi diyal'nosti byudzhetykh ustanov*” [Analysis of financial and economic activity of budgetary institutions], KNEU, Kyiv, 342 p.

Надійшла до редколегії 03.02.2020

Схвалена до друку 10.03.2020

Відомості про авторів:

Антипіна Олександра Вадимівна

студентка

Харківського національного економічного
університету ім. С. Кузнеця,
Харків, Україна

<https://orcid.org/0000-0001-8421-8637>

Information about the authors:

Alexandra Antipina

Student

of Simon Kuznets Kharkiv National
University of Economics,
Kharkiv, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0001-8421-8637>

Неділько Анастасія Андріївна

студентка

Харківського національного економічного
університету ім. С. Кузнеця,
Харків, Україна
<https://orcid.org/0000-0001-5944-5256>

Anastasiya Nedilko

Student

of Simon Kuznets Kharkiv National
University of Economics,
Kharkiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0001-5944-5256>

Скорін Юрій Іванович

кандидат технічних наук доцент

Харківського національного економічного
університету ім. С. Кузнеця,
Харків, Україна
<https://orcid.org/0000-0002-4613-3154>

Yuri Skorin

Candidate of Technical Sciences Associate Professor

of Simon Kuznets Kharkiv National
University of Economics,
Kharkiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0002-4613-3154>

СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ СОВРЕМЕННЫХ МЕТОДОВ ПРОГНОЗИРОВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ ТОРГОВОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

А.В. Антипина, А.А. Неділько, Ю.И. Скорин

Было определено назначение финансового анализа, как действенного инструмента для повышения эффективности ведения народного хозяйства и принятия взвешенных управленческих решений, рассмотрены цели и задачи, области применения финансового анализа, особо было подчеркнуто, что результаты финансового анализа позволяют выявить так называемые уязвимые места, требующих особого внимания, также были рассмотрены методы прогнозирования и планирования издержек обращения предприятия, был проведен их сравнительный анализ, определены их недостатки и преимущества, особо было подчеркнуто, что анализ динамики изменений основных ценностных соотношений является основой финансового планирования, а оценка динамики соотношения и структуры, как дохода, так и расходов позволит осуществить эффективное прогнозирование величины прибыли предприятия, исходя при этом из заданного объема реализации, то есть было определено, что финансовый анализ в современных условиях становится одним из главных элементов управления и принятия хозяйственных решений.

Ключевые слова: финансовый анализ, повышение эффективности, управленческие решения, методы прогнозирования и планирования расходов, анализ динамики изменений ценностных соотношений, оценка динамики соотношения и структуры, прогнозирования величины прибыли предприятия, нанесенный объем реализации, элемент управления и принятия хозяйственных решений, планово-нормативные данные, материалы бухгалтерского учета, материалы оперативного учета, сбыт товаров, продвижением в сфере обращения, факторно-аналитический метод оценки, метод прямых технико-экономических расчетов, метод имитационного моделирования, метод оптимального моделирования, метод экономико-математического моделирования.

COMPARATIVE ANALYSIS OF MODERN METHODS FOR PREDICTING THE ECONOMIC PERFORMANCE OF A TRADING COMPANY

O. Antipina, A. Nedilko, Yu. Skorin

The purpose of financial analysis was determined as an effective tool for improving the efficiency of the national economy and making balanced management decisions, the goals and objectives, the areas of application of financial analysis were considered, it was emphasized that the results of financial analysis reveal the so-called vulnerabilities that require special attention, methods of forecasting and planning the distribution costs of the enterprise were also considered, their comparative analysis was carried out, their disadvantages were determined. We have emphasized that the analysis of the dynamics of changes in the basic value relationships is the basis of financial planning, and the assessment of the dynamics of the ratio and structure of both income and expenses will allow us to effectively forecast the amount of profit of the enterprise, based on a given volume of sales, that is, it was determined that financial analysis in modern conditions is becoming one of the main elements of management and economic decision-making. The study assumes: first, providing analysis of tools to ensure a significant increase in the efficiency of the national economy and making informed management decisions, identifying their advantages and disadvantages; secondly, the justification for choosing a financial analysis as the most effective way of improving the efficiency of prudent management decisions; third, conducting a comparative analysis of methods of forecasting and planning the costs of turnover of the enterprise; fourth, confirmation that the basis of financial planning is to analyze the dynamics of changes in the underlying value ratios; fifth, proving that evaluating the dynamics of the relationship and the structure will allow you to effectively predict the size of the enterprise profit.

Keywords: financial analysis, improving efficiency, managerial decisions, methods of forecasting and planning costs, analyzing the dynamics of changes in value relationships, assessing the dynamics of the ratio and structure, forecasting the amount of profit of the enterprise, the applied volume of sales, control and decision-making elements, planning and regulatory data, accounting materials accounting, operational accounting materials, sales of goods, promotion in the field of circulation, factor-analytical method of evaluation, direct technical and economic method calculation, simulation method, the optimal method of modeling, economic and mathematical modeling method.